

Svar på interpellation –sprängämnen

Räddningstjänsten hanterar, på delegation från samhällsbyggnadsnämnden, de frågor som kommunen ansvarar för gällande tillstånd och tillsyn av hantering och överföring av explosiva varor enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE). Syftet med LBE är att hindra, förebygga och begränsa olyckor och skador på liv, hälsa, miljö eller egendom som kan uppkomma genom brand eller explosion orsakad av brandfarliga eller explosiva varor. Lagen ska även förebygga obehörigt förfarande med varorna. De primära olycks- och brottsförebyggande insatserna sker i samband med att räddningstjänsten prövar tillståndsansökan och beslutar om tillstånd. Prövningen omfattar att organisation och förvaringsplats är ordnad i enlighet med föreskrifternas krav gällande aktsamhet, utredning och kompetens. De aspekter som specifikt berör förebyggandet av obehörigt förfarande är granskningen av att förrådsplatserna har korrekt tillgreppsskydd, att systemet för registerhållning av varorna är tillräckligt, samt att samtliga personer som har inflytande över verksamheten, ansvar för hanteringen av varorna och att alla personer som på något sätt deltar i verksamheten med de explosiva varorna är lämpliga. Innan en sådan person godkänns remitterar räddningstjänsten till polismyndigheten, och om de av någon anledning anser personen vara olämplig, avslås ansökan om godkännande av personen.

Enligt lag får kommunen ge tillstånd på tre år, och räddningstjänsten har då bedömt att det är ett lämpligt intervall att genomföra tillsynsåtgärder i samband med att tillståndshavaren ansökt om att få ett nytt tillstånd då det gällande löper ut. Exempel på kontrollpunkter som räddningstjänsten granskar vid dessa besök när det gäller förebyggande av obehörigt förfarande, är att tillståndshavaren/tillståndssökanden får redovisa att tillgreppsskyddet är uppfyllt, vem eller vilka som har tillgång till förrådet, hur ansvaret för förrådet ser ut, hur rutinen ser ut vid hämtning och lämning av varor i förrådet, hur det säkerställs att den som köper/hämtar varor ur förrådet har rätt att hantera dem samt hur registerhållningen sköts. För att kontrollera registerhållningen verifierar tillsynsför rättaren det aktuella registret; att ID-nummer för varje explosiv vara finns, uppgifter om typ av vara samt datum för när varje explosiv vara förbrukats eller överlämnats.

Andra saker som diskuteras vid tillsynen är exempelvis vilka problem tillståndshavaren ser kring stölder och säkerhet, hur rutinerna för att anmäla förlust av explosiv vara ser ut, hur det kontrolleras att ingen kommer åt de explosiva varorna när företaget anländer till arbetsplatsen och förbereder arbetet medan varorna finns kvar i fordonet, hur man vet att ingen obehörig kommer åt varorna i förrådet under arbetsdagen samt vad rutinen är för att säkerställa att utregistrerade produkter hamnar i borrhålet och ingen annanstans.

Ansvaret att säkerställa att användningen sker enligt tillståndet åvilar tydligt den som har fått tillstånd och den föreståndare som utsetts för hanteringen. Samhällsbyggnadsnämndens bästa verktyg för att säkerställa detta är att avslå tillståndsansökningar där förutsättningarna för att säkerställa hanteringen inte bedöms vara tillräckliga, eller genom att återkalla tillstånd, utfärda förelägganden eller förbud där det kan påvisas att det finns brister som kan innebära risk för obehörigt förfarande. Mer ingripande, handfasta eller övervakande tillsynsåtgärder än de som

SKELLEFTEÅ KOMMUN

beskrivs ovan får snarast anses vara något som faller utanför myndighetens legalitet då syftet med lagen är brottsförebyggande, inte brottsbeivrande. Ansvaret att beivra pågående brott såsom att förhindra stöld lämpar sig bättre hos myndigheten som har legalitet och kompetens för att göra den typen av ingripanden, alltså polismyndigheten.

Sara Keisu-Lundh

Ordförande Samhällsbyggnadsnämnden